

F O A E

pentru

MINTE, INIMA ŞI LITERATURA,

№ 9.

ОЖМЕТЪ 27. ЯВГЪ ст.

1838.

РВЛИЦІВ ІСТОРІКЪ

дєвпра ОХОЛЛЕЛОР НАЦІОНАЛЕ АН МОЛДОВА ДЕЛА
А ЛОР РЕСТАТОРНІЧІРЕ 1828—1838. АМФЦО-
ШАТЪ АН СЕАНСА ГЕНЕРАЛНІКЪЛЪІ ВКСАМЕН АН
В. ІВЛІЕ 1838. ДЕ ЯГА ЯСАКІ. РЕФЕРЕНДАРІЪ
ПЪБЛІЧЕІ АМВЦУТЪРІ.

АН АЧЪСЪТЪ ЗІ СОЛЕНЕЛЪ, АН КАРЕ ТІ-
НЕРІМЪ СХОЛАСТІКЪ АЪ АВЪТ ЧІНСТЕ А АМ-
ФЦОША РОДЪЛ АДЕЛЕТНІЧІРІЛОР ЕІ ДЕ ПІ-
СТЕ АН, СЪ СЪРЪБЪЗЪ ШІ ЕПОХА ЗЕЧЕ-АНІЕІ
ДЕКЖНД САЪ ЪРЪІТ ІАР АН МОЛДОВА, АН
АІМБА ПАТРІЕІ АМВЦУТЪРІЛЕ ПЪБЛІЧЕ, ЕПОХЪ
АЪНГЪ АНСЪМНАТЪ ДЕ НЕКОНТЕНІТЕ ОСТЕ-
НЕЛЕ, ДЕ СТАТОРНІЧІЕ ПЛІНЪ АНСЪ ДЕ НЕ-
ДЕЖДІ А КЪРОРА АНПЛІНІРЕ ЕСТЕ МЕНІТЪ А СЪ
АНФІІНЦА АН ПЕРІОДАЪ ЪРМЪТОР АН КАРІЛЕ
НОІ АМ АНТРАТ.

АТЪНЧЕ КЖНД ТОАТЕ ЦЪРІЛЕ ВЪРОПЕІ, АН-
ЦЪЛЛЕГЖНД АДЕВЪРАТА СІСТЕМЪ ФЛОСОТІОАРЕ
АМВЦУТЪРІЛОР ПЪБЛІЧЕ, ДЕ ДЕМЪЛЪТ КЪЛЕЦЪ
РОДЪЛ ОРГАНИЗАЦІЕІ СХОЛЛЕЛОР АН А ЛОР АІМЕЪ
НАЦІОНАЛЪ, МОЛДОВА ПЪРТА ПОВАРА ЪНЕІ СІ-
СТЕМЕ ДЕ СЪВКАЦІЕ ПЪБЛІКЪ АН АІМБА ЕЛЕ-
НІКЪ, КАРЕ ПАНТРЪ ГРЕЪТЪЦІАЕ САЛЕ ШІ НЕ-

АПЛІКАЦІА АН ВІАЦА СОЦІАЛЪ, ЕРА ЪРМАТЪ
НЪМАІ ДЕ ТІНЕРІМЪ ФАМІЛІЛОР АНАВЪЦІТЕ.

ДЕСНЕ СЪ АНЦЕЛЕЦЕ, КЪ АН МІЖЛОКЪЛ
ЪНОР АСЕМЕНЕ АМПРЕЦІЪРЪРІ, АІМБА НАЦІО-
НАЛЪ, НЪНЪМАІ КЪ НЪ АЪ ПЪТЪТ ФАЧЕ ПРО-
ПЪШІРІ, І АНКЪ, АНТЕРІТЪ ФІІНД ДІН КА-
РІЕРА ЛІТЕРАЛЪ, СЪ АНАПОА ВЕДЕРАТ ДЕЛА
ПЪНКТЪЛ ЛА КАРЕ О АДЪСЪСЕ КЪ ДОЪЖ ВЕ-
КЪРІ МАІНАІНТЕ, АМВЦУАТЪЛ МІТРОПОЛІТ
ДОСОФТЕІ ШІ ПРІНЦЪЛ КАНТІМІР. ПЪРЪСІРЪ
СЪВКАЦІЕІ ПЪБЛІЧЕ, АН ІНТЕРЕСЪЛ НАЦІЕІ, ЕРА
АН АЧЪ ЕПОХЪ АНТЪРЪ АТЪТА, АНКЪТ АВЪ
СЪ ПЪСТРАСЪ ОАРЕКАРЕ АДЪЧЕРЪМІНТЕ КЪР
ДЕ ЛОКЪЛ АН КАРЕ ФЪСЕСЪ ОДІНІОАРЕ АШЕЗАТЕ
СХОЛЛЕЛЕ НАЦІОНАЛЕ, АНТЕМЕЕТЕ ДЕ ДОМНІІ
ЧЕІ ВЕКІ. ДАР ПЕ ЛА АНЧЕПЪТЪЛ ВЕКЪЛЪІ АА
НОЖСПРЕЗЕЧЕ ЪН АЪЧЪФЪР МАІ ПРІІНЧОС АЪ
АЪЧІТ ДЄВПРА ОРІЗОНЪЛЪІ ПАТРІЕІ. ПРЕОСФ.
АРХІПЪСТОР ВЕНІАМІН КОСТАКІ, АНСЪФЛЕ-
ЦІТ ДЕ СІМЦІРІ ЕУЛАВІОАСЕ ШІ ПАТРІОТІЧЕ,
АНЦЪЛЛЕГЖНД КЪМЪКЪ КІРОСЪЛ АМВЦУАТ ЕСТЕ
АЧЕЛ АНТЪІ ТЕМЕІЪ ДЕ СЪВЦАЦІЕ ШІ ДЕ МО-
РАА А ЪНЪІ ПОПОР, ЧЕ СЪ ПОВЪЦЪЩЕЧЕ ДЕ
ПІЛДЕЛЕ ШІ ДЕ КЪВАНТЪЛ ПЪСТОРИЛОР СЪІ,
АНТЕМЕЕСЪ АН АНЪЛ 1804 ЛА МІЖНЪСІРЪ
СОКОЛА АЧЪ АНТЪІ СЕМІНАРІЕ, ПЕНТРЪ КРЕ-
ЩЕРЪ ШІ АМВЦУТЪРА КЛІРІЧІЛОР, РЖНДЪІНА

а лі сь парадосі дьнз прінціпії, лімба ро-
мжнеаскз, Історія, Арітметіка, Географія
ші Теологія.

Невоіа де а дьк інґінері пзмжнтені
пентрз неконтенітеле хотзржтзрі а-мошіі-
лор, аь фост андемнат пе домнзла Скар-
лат Калімах, де ферічїтз адьчерѣмінте,
де а ашзза пе лжнзз схоала Вленікз, о
катедрз де амвцзтзрз ачестзї рам, ші
Д. Г. Асакї, антзїаоарз, аь парадосїт ан
лімба націоналз ла анзла 1814, зн кзре
де Математїкз Теоретїкз кз аплїкаціе прак-
тїкз де Геодесїе шї Архітектзрз, дїн каре
ла 1819 аь єшіт кжцва тїнерї че пзнз
акзма плїнеек ан царз практиче лзкрзрі
де Інґінерїе.

Спорїндзсз дорїнца Преосф. Сале де а
ведѣ маї амвзнзтзцїтз Семїнаріа шї ан
Старе де а рзспзнде бїнефзкзторїзлзї ско-
пос, ла 1819 аь фзкзт ал сєз Сїн-Впі-
троп пе Преїнзлцатзла Домн. Ачест ашз-
змжнт, кареле прїмісе атзнче о нозж ор-
ганїзаціе, ар фї продзс пзнз акзма фєрі-
чїте їспрзвї, дѣкз антжмплзрїле анзлзї
1821 пе мзлцї анї нз ар фї дїсфїїнцат
атжте недеждї.

Дїн ачѣ епохз цара аь рзмас вздз-
вїтз де ашззмжнтзрї де пзблїкз амвз-
цзтзрз, шї фокзла анзлзї 1827 аь нїмі-
чїт пзнї шї зїдїрѣ схоалїє єленїче.

Ансз префачерїле політїче, зрмате ан
царз, аь фаворїт планзрїлор Үїнст. Впі-
тропїї каре нз лѣз пзтзт пзне ан лзкраре
де кжт ла 1828. Дїпсїтз де фондос вз-
неек, де кзрцї єлементаре пзн шї де зн
лок пентрз ашезарт схоалїє націонале,
ба анкз ан мїжлокзла знор взтзмзтоаре
прецїздеце каре пе атзнче сз пзрта асз-
пра Сїстемеї де амвзцзтзрз пзблїкз ан
лімба патрїєї, Впітропіа, повзцзїтз де

сфїнценїа анзрчїнзрїї Сале, н'аь оросїт
антрз лзкрзрїле єї, іа аь авзт норочїре
а веде дорїнцеле Сале анкзнзнате де челе
фолосїтоаре рззлзтзтзрї, прїн афларѣ знор
бекї докзментзрїї каре анкїззшлзїа бекїє
Гїмназїї о анззмнзтоаре дзнзїре фзкзтз
ла 1644 де фєрічїтзл антрз адьчерѣмінте
Дом. Васїліе Взд. шї зїтатз апропе де
зн бєак.

Пе темєїзла ачестор дакзментзрїї, ан-
тзрїте де Д. Сандзла Стзрзз Взд. Саз
рєстаторнїчїт ла 1. Генарї 1828, пе лз-
кзла єї чел де бадїнз, Гїмназіа націоналз,
пе каре антрз мзлцзмітоарт адьчерѣмінте
а Домнзлзї Васїліе Взд. а єї зрзїтор, саз
нзміт Васїліанз. Ла ачѣстз схоалз
Үїнст. Впітропіе, прїн антзрїре Домнѣскз, аь
ржндзїт де профєсорї пе Сф. са пзр. Іко-
номзла Іоан Сїлванз, пе Д. Пах. В. Фа-
віан шї Д. Пах. Георгї Сззлєскз, іар пе
Д. Ага Г. Асакї де рефєрєндар а амвзцз-
тзрїлор пзблїче.

Пентрз де а асїгзра антємєрѣ ачестєї
схоале націонале, саз ашззат аколо пе
кєлтзїалз статзлзї 12 тїнерї, кз нзме
де стїпендієтї, алєші прїн талант шї Сїр-
гзїнцз.

Кзрсзла рєзллат алє ачестор амвзцз-
тзрїї, пісте пзцїн саз фост антрєрзпт де
єпїдєміа анзлзї 1829 шї ачєа а холєрїї
анзлзї 1831. Кз тоате ачєстє де пзтїнцз
аь фост, ан лзна Сєптємврїє ал ачєлзї
ан, а анчєпе кзрсзла амвзцзтзрїлор Гїм-
назіале, хотзрїте пе 4 анї, пре лжнзз
карє саз адаос шї зн клас пентрз ам-
формарт де профєсорї шї рєпетїторї.

Пе атзнче сз тїпзрїсе 1.) Граматїка
ші Сїнтаксзла Ром. а Дом. Пах. Г. Сєз-
лєскз 2) антзїале кзношїнцє де ачєлзш 3)

Географія мікз а Дом. Пах. В. Фабіан 4) Катіхізмъ 5) Антиле кѣношине ромжнеаскз ші французз.

Прін Антродучерѣ ашеззмжнтѣлашї органик, ла 1832, прїїміна каса сѣоалелор ѣм статорник венїт Ансзмнзторїѣ, Чїнет. Впїтропіе аѣ пѣтѣт да рамѣлашї де Амвзцзтѣрѣ о нож Антїндере. Шесе сѣоале Анчепзтоаре саѣ ашезат атѣнче ла полїтіїле департаментале Роман, Хѣшѣла, Бѣрлад, Галацї, Фокшанї, Ботошенї кѣтрѣ каре сѣ адзоїсѣ сѣоала комѣналѣ дела Пїатрѣ, шї ачесте ашзззмжнтѣрї Анчепѣсѣ а Амфлорї акѣм сѣѣ гѣвернѣла провїзорник карїле і хѣрѣзе о протекѣїе снїцїлаѣ.

Ла анѣла 1834 ѣн нѣмѣр де елївї Анкеїнд Ан Васїліанѣ кѣрсѣла де ѣманїоре, Чїнет. Впїтропіе аѣ алїе дїн тржншїї шесѣ карїї, абжнд шїїнцѣ де лїмѣа Латїнѣ шї Германѣ, саѣ трїмес ла Віена спре а сѣ аплїка Антрѣ Амвзцзтѣрѣа деосѣвїтелор рамѣрї спеціале, шї анѣме: Д. Т. Стамагї ла шїїцелѣ Математїко-Фїзїче. Д. А. Кеалї ла шїїнцелѣ Інѣїнерїеї. К. Зѣфїрескѣ ла Мїнералогїе, Н. Фѣтѣл ла Іѣрїспрѣденцїе. А. Фїліпескѣ ла Агрономїе шї ал шѣптѣле Д. Поповї пентрѣ лїтератѣрѣа французз саѣ трїмес Ан Францїа.

Анзѣстрацї кѣ шїїнцелѣ прегѣтїтоаре, адѣнате Ан сѣоалеле ноастре, шї адеверїте прїн ексамїне каре аѣ депѣс ла Віена, шесѣ дїнтре ачѣшї тїнерї саѣ прїїмїт ла ѣнїверсїтате, ѣрмжнд пре лжнѣ ачесте фїешкаре Ан партїкѣлар кѣрсѣла кѣтрѣ карїле ера менїт, іар ал шѣптѣле ѣрмѣзѣ ла Аѣневіа лїтератѣрѣа французз.

Рѣлацїїле дїн партѣ Дом. Попп, карїле Антрѣ а сале вреднїче де лаѣѣз сентїментѣ, саѣ фост Ансѣрїнат кѣ пѣртартѣ

де грїжѣ а тїнерїлор ношрїї, шї рапортѣрїле офїціале деспре алор Амвзцзтѣрѣ, аѣ ѣрмат а фї пѣрѣрѣ дїн челе маї Амвзкзтоаре.

О нож Анѣнзтѣцїре Ан рамѣла Амвзцзтѣрїлор пѣблїче аѣ Ансзмнат епоѣа сѣїрїї Анзлїцїїї Сале пе сканѣла Домнїеї. Кѣноскжнд Анрїѣрїрѣ че аѣ нѣмїле асѣпра крѣщереї тїнерїмїеї, саѣ ашезат Ан 8. Ноѣмвр. 1831, о сѣоалѣ пѣблїкѣ пентрѣ крѣщерѣ фѣтїлор, ѣнде де атѣнче еле ѣрмѣзѣ а Амвзца фолосїтоаре кѣношїнцѣ шї фѣлїѣрїте манѣ-фѣптѣрї.

Сїстематїка ѣрмаре шї Анкере а кѣрсѣлашї де ѣманїоре аѣ чїрѣт адзоїрѣ ѣнор нож класѣрї маї Аналте. Дѣчї, Ан ѣрмарѣ леїѣїрїлор Реглѣментѣлашї Органик, атїнгѣтоаре де Антемерѣ Акадѣмїеї, Чїнет. Впїтропіе аѣ сѣпѣс Прѣнзлцатѣлашї Домн ѣн проект де органїзациа ачестѣшї Амвзцат ашзззмжнт, карїле, аѣпѣ Анѣнзтѣцїрїле прїїмїте, кѣпѣтжнд шї а са Антѣрїре Ам 16. Іѣлїе анѣлашї 1835, саѣ сербат солѣнеа Інаѣгѣрацїе а Акадѣмїеї, пе каре Впїтропіа аѣ нѣмїто Мїѣаїлеанѣ, ка о мѣртѣрїсїре а кѣношїнцїї пѣблїче кѣтрѣ а еї стрѣлѣчїт Антемеїтор. Кѣѣва профѣсорї Ансзмнацї саѣ фост аѣѣс дїн цѣрї стрѣїне пентрѣ кѣрсѣрїле Аналте, шї Ан анѣла ѣрмѣтор саѣ адаос парадосѣла де Логїкѣ, Мѣтафїзїкѣ, Історїа Прагматїкѣ, Історїа Натѣралѣ, Лїтератѣрѣа Вленїкѣ, ачѣ Французз, Амвзцзтѣрѣа лїмѣеї Росїене, шї ачѣї Германѣ, кѣтрѣ класѣла де десенѣла лїнїар, топографїк шї де архїтектѣрѣ, саѣ адаос шї ѣн клас де десен історїк шї де зѣгрѣвїтѣрѣ.

Ан ачест тїмп саѣ пѣблїкат лїче шї ал доїле шїр де кѣрцї елѣментаре Ан лїмѣа Ромжнѣскѣ, прѣкѣм: Історїа ѣнїверсалѣ Ан *)

2 томґрї а Д. Пах. Г. Сеґлескґ, Їсторїа на-
тґралл к8 фїґґрї а Д. Доктор Чїхак, Ари-
метїка шї Ялґебра і Табло хронологїк, а
Дом. Г. Ясакї, мїна-ґеографїе а патрїеї де
Пїтар Попескґ-Скрїбан. Да ексаменґла анґ-
лґї трекґт саґ амфґцошат де Професорї
Молдовенї шї де елеґї 31 вґкґцї де кзрґцї
фолосїтоаре, антре каре маї к8 самґ сґнт
де анґґмнат: Біографїа славїцілор вґр-
бацї алґї Фенелон де Д. Пїтар Г. Іонескґ,
Корнелїїс Непос а Д. П. Скрїбан депе Ла-
тїнґ, Макровїотїка де Дом. Іоан Ялґїнец
депе Германґ, Рекреацїа тїнерїмеї а Сґлґ.
Г. Калїман депе Франґезе, прекґм шї н8-
мзрґла анґґмнґтор де десенґрї шї літо-
графїї мзрґрїсеск пропґшїрґ елеґїлор шї
ан аґест рам а фрґмоаселор арте, іар ас-
тґзї сз амфґцошаґз аґестеї аґґнґрї 8р-
мґтоаре ноґз лґкрґрї літерале:

1. Дїалогґрїле морґцілор алґї Фенелон депе
лімба Франґезз де Пїтар Б. Попескґ
Скрїбан.
2. Віаца лґї Сократ шї
3. Сократес Драмґ алґї Волтер де Дом,
Скрїбан.
4. Галерїа моралз шї політїкз алґї Кон-
те Сегїзрї партґ антґї, традґсз де
Ялександрґ Грїґорїґ.
5. Нестаторнїцїа норокґлаґї депе Германґ а-
лґї Шїлер, де Іоан Ялґїнец.
6. Характїрґрїле лґї Теофрастґ депе алґї
Коран дїн лімба Влїнїкз, традґсз де
Грїґорї Ромалос.
7. Врост, драмґ пасторалз аґнз алґї Гес-
нер, де Д. Я. Кґза.
8. Схоалз мїлітарз депе алґї Беркен тра-
дґсз де Д. Г. Кґза.
9. Встела, пасторалз алґї Флорїан традґсз
депе Франґезз де Д. Костакї Страт.

10. Прїнципїї моралїче ан дїалогґрї де
Мад. Гїзо, де ачелаш.
 11. Зґґрґїтґла, комедїе ан 3 акте де Мо-
ліер, де ачелаш.
 12. Кґвґнтґла лґї Масїліон де Н. Мзкґ-
рескґ.
 13. Їсторїа цзрїї ромґнещї а Д. Яд. Ко-
ґзланїчґнґ традґсз дїн Франґезз де
К. Жан.
 14. Географїа депе лімба Германґ преґз-
кратз де с8в-лент. Д. Ясакї.
 15. Манґал а десенаторґлаґї лініар к8 фї-
ґґрї, декзтрз ачелаш.
 16. Корнетґла, піесз драматїкз депе Грґ-
манґ, де М. Вітлемескґ.
 17. Рґїнарґ Врґсєлімґлаґї традґсз депе фран-
ґезз де Д. Іанко Кантакґзіно.
 18. Крїтїка сґхоалїї фемеїлор алґї Моліер
де Г. Іамандї.
 19. Їсторїсїрї фрґмоасе пентрґ тїнерї депе
Франґезе де Я. Манґ.
 20. Кореспонденцїа тїнерїлор к8 аї лор ґґ-
рїнцї, кґлґсз дїн деосебїцї аґторї, тра-
дґсз дїн Франґезз де Е. Ставрат.
 21. Антґмплазрїле лґї Робїнзон-Крґзоє пе
скґрт дїн Франґезе де Д. Сґлґ. Г.
Калїман.
 22. Ноґа Бісерїка Катедралз дїн Вшї, мїк
поем де Понї.
Пре лґнґз аґесте сз тїпзреґе Ромґ-
нещїе ґеометрїа а Г. Ясакї шї о хартз а
Вґропей.
- Кзтрз аґесте кзрґцї о тзнзрз дамз
аґ трїмес традґчерґ ан лімба Ромґнґскз
Том. 1 де Паралеле алґї Пазґарх к8 ноте.
З8грзвєліле к8 олєї сз амфґцошаґз
аїче ан Нс. де 6, Літографїї де 5, Десе-
нґрї історїче, де 82, ачеле де Архїтектґрз
шї Топографїе де 12 вґкґцї.

Ан кърсѣла ачестѣй епохе де зече анї Чинст. Впитроніе аѣ прегзтїт шї аѣ кѣмпзрат 8 касе пентрѣ антревѣшнцарѣ ашезжмжнтѣрїлор де амвзцзтѣрз, прекѣм: трїї зїдїрї ан кѣпрїнсѣла Мжнзстїрїї Сф. Трїерархї, ѣнде сз цїн шї 60 стїпендїстї кѣ келтѣїала Статѣлї, ачела а Якадемії ан каре ѣрмѣзз парадосѣрїле шї сжнт ашезате габїнетїле де Історїа Натѣралз шї де їнстрѣменте де Агрономїе, о касз дїн прїжма Якадемії пентрѣ цїнерѣ а 60 Влебї, каса дела Сф. Іліе пентрѣ Інстїтѣтѣ Схолоїї Фетелор, о касз де Схололз ла Романѣ, шї алта ла Бжрлад.

Дела ѣрзїрѣ Схололелор Націонале аѣ ѣрмат ла амвзцзтѣрз, аѣпз кондїїле офїціале, 6578 Схолоерї шї 255 стїпендїстї шї елебї.

Ан анѣла ачеста сз афлз: кѣ келтѣїала Статѣлї 60 елебї, і 60 стїпендїстї. Ла Схолола анчензтоаре ан царз ѣрмѣзз 1078, іар ла Якадеміе 126 Схолоерї.

Трїї дїн тїнерїї Молдовїнї аѣ анкеет ла Рїена кърсѣла амвзцзтѣрїлор. Д. Теодор Стаматї саѣ анвреднїчїт а кзпзта градѣла кѣ Дїпломз де Доктор а Ёнїверсїтзцїї де Рїена шї мздѣлар а соціетзцїї амвзцзте дїн ачѣ капїталз, ел фаче о кзакторїе амвзцзатз прїн Франція шї Германїа шї ан лѣна Септемврие сз ва антѣрнѣ аїче кѣ Д. Д. Релїнї шї Констанекѣ. Аѣѣнче сз ва анчене кърсѣла де аналта Математїкз шї Фїзїкз, кърсѣла де Цеометрїе практикз, де Архїтектѣрз Механїкз, Іараолїкз, спре анформарѣ Інїнерїлор ш. а. Пре анзл. Домн аѣ кїневоїт а ржндѣї о сомз ансжмжнтоаре пентрѣ кѣмпзрарѣ де кзрцї, де їнстрѣментѣрї де Фїзїкз шї де Математїкз, прекѣм шї де агрономїе, дїн каре о парте де нож ѣнелте, лѣусе ла

Парїс, сз афлз ашезате ан ѣн андїне Кабїнет Чїнстїта Впїтронїе аре скопос а аѣвоцї пела Схололеле цїнѣтале кжте ѣн клас деосевїт пентрѣ анформарѣ де Геометрї шї Механїчї. Андатз че сз вор андеплїнї аїче Професорї вреднїчї пентрѣ асеїне обїектѣрї. Яша дар сїстїматїчїше трептеанїк пзшїнд дела Схололеле анчензтоаре ам аїѣнс акѣма ла Фїлософїе, шї нѣмаї аѣпз анкеерѣ ачестїа, сз ва пѣтѣ кѣ темїѣ анчене ан Септ. 1839, кърсѣла антрег а лецїлор, спре анформарѣ корпорѣлї атжт де фолосїтор де Лецїстї пзжнтецїї.

Дечї, петрежнѣ анскѣрт Історїсїрѣ лѣкрзїлор де зече анї, не пѣтем ферїчї де спре їспрѣвїле сале. Анантѣ ачї епохе ної нѣ ам аѣѣт нїчї граматїкз ан лїмеа патрїей, нїч їдеа Схололїлор ан лїмеа націоналз, астззї кѣ аїѣсторѣла черек, протекція Гѣвернїлї, сѣк анцзлѣпта повзцѣрїеа Чїнст. Впїтронїї шї кѣ сїргѣнцѣ корпорѣлї Якадемік, аѣем кзрцї елементаре ан лїмеа ноастрз шї Професорї пзжнтенї карїї, прекѣм чїнстїга Ядѣнаре астззї аѣ пѣтѣт а сз анкредїнцѣ, анкїзешлѣск о крещере сїстематїкз де градѣла антѣїѣ шї ал доїле, шї каре есте о пѣвлїкз мзртѣрїсїре ан фаворѣл ачестѣї ашезжмжнт.

Андемнатз де адевзрѣла ачестор фапте, тїнерїмѣ, вззїнд кѣ нѣмаї прїн о статорнїкз ѣрмаре, сз поате кзпзта асеїне темелнїче режлатѣтѣрї, каре анкїзешлѣск о карїерз шї протекцїе дїн партѣ Гѣвернїлї, сз ва фолосї де ашезжмжнтѣрїле пѣвлїчї амвзцзтѣрї спре а кѣноаще даторїїле крещїнецїї, цїїнцѣ шї мжестрїї прїн акзрора практисїре четзценїї шї патрїа вор аїѣнцѣ ла ачел град де ферїчїре їндївїдѣлалз шї пѣвлїкз, че есте цантїрѣ

НОБАЉИ АШЕЗМАНТ, ХЪРЪЗІТ ДЕ АУГСТА
КЪРТЕ СЪЗЕРАНЪ, ШІ АЧЪ ПРОТЕГЪ-
ІТОАРЕ, ШІ СКОПЪ ЛЪКРЪІЛОР А ПРЪКЪН-
НЪАЦАТЪЛАЉИ ДОМН.

ШЕНО КАРАКТЕРІСТІЧЪ.

ЪН ПЪРІНТЕ КЪ ФАМІЛІЕ ДЕ ВЪНЪ НЪДЕЖ-
ДЕ АЪЗІНА ДІН ЪНЪА ШІ ДІН АЛЪА НЕПРЕЦЪІ-
ТЪА ФОЛОС ЧЕ АДЪК КЪ СІНІ ПІІНЦЪАЕ ШІ АН-
ВЪЦЪТЪРІАЕ ЧЕЛЕ СЪНЪТОАСЕ, АЪ МЕРС ЛА ФІ-
ЛОСОФЪА ЯРІСТІП ШІ ЛАЪ РЪГАТ ФОАРТЕ, СЪ
ПРІМЕАСКЪ ШІ ПЕ ФІЪА СЪЪ ЛА АНВЪЦЪТЪРЪ.
ІАРЪ АЪПЪ ЧЕ ФІЛОСОФЪА АР ФІ ХОТЪРЪТ КЪ-
ВІІНЧОСЪА ПРЕЦ А ОСТЕНЕЛЕЛОР САЛЕ, АДЕКЪ
500⁰ ДЕ ДРАХМЕ, ПЪРІНТЕЛЕ СПЪРІАТ ДЕ А
ДА (ПЕНТРЪКЪ ЛЪІ КА ЪНЪІ НЕЦІЪТ ШІ СЪЪМ-
ІСЪ ВЕДЕА ПРЕА МЪАТ) АН ПРІНЪ РЪСПЪНСЪ:
ДАРЪ ЕЪ КЪ АТЪАТА АМІ ПОЧІЪ КЪМЪПЪРА ЪН СКАВ.
АТЪНЧІ ФІЛОСОФЪА КЪ АЪРЕРЕ РЪСПЪНСЪ: КЪМ-
ПЪРЪ! — ШІ КЪ ФІЪА ТЪЪ ВЕІ АВЕА ДОІ.

*

*

ЪН ДОКТОР ДЕ МЕДІЦІНЪ ДІН ВЪРОПА НЕ
ПОВЕСТЕЩЕ АН ЪРМЪТОАРЕЛЕ ШІРЕ ПЪЦАНИА
СА АН ГРЕЦІА КЪ ЪН ПЪРІНТЕ А ЪНЪІ ФІЪ ПЕН-
ТРЪ АЪРЕРЕА ОКІЛОР МАІ ДЕ ТОТ СТІНШІ. БЪ-
ТЪРЪНЪА АДЪСЪ ПЕ ФІЪ ЛА МІНЕ ЗІЧЕ ЕА, КЪ О
РЪГЪМІНТЕ АДЪНКЪ, ЕЪ ПРІВЕСК ОКІІ ФЕ-
ЧОРЪЛАЉИ ШІ ВЪА РЪЪТАТЕА АНРЪАЪЧІНАТЪ
АНТЪРЪНШІІ, — ЧІ ТОТ ЕРА НЪДЕЖДЕ ДЕ АСЪ
ВІНДЕКА ТІНЪРЪА БАТЪР ДЕ ЪН ОКІЪ: ЗІ ДАЪ
БЪТЪРЪНЪЛАЉИ НЕДЕЖДЕ, КЪМКЪ ПЕАЖНГЪ МЕ-
ДІЦІНІ СЪ ВА ПЪТЕА ВІНДЕКА: АТЪНЧІ МАЪ
КЪПРІНС КЪ О СТРІГАРЕ, ПЕНТРЪ АЪМНЕЪЗЪ!
ДЕ СЪ ВА ВІНДЕКА ФІЪА МЕЪ, НЕ НЧЕТАТ МЪ
ВОІ АНКІНА ЦІЕ. ВЪ СЪАІТ А ПЛЕКА СПРЕ ГЪ-
ТІРЕА МЕДІЦІНІІ ЗІК КЪТЪРЪ ПЪРІНТЕ: ШІІ ЧЕ:
ЕЪ СЪАІТ ЪН ДОКТОР ТІНЪР, ПЛАТА ЧЕМІ

ВІНЕ ПЕНТРЪ ДЕРЕГЪТОРІЕ, НЪМІ АЪЖНЧЕ ПЕН-
ТРЪ ЛІПСЕЛЕ МЕЛЕ, — ЕЪ НЪ ВРЕЪ СЪ КАПЪТ
ПЕНТРЪ ВІНДЕКАРЕ НІЧІ ЪН ДІНАРІЪ, ЧІ МАТЕ-
РІАЛЕА ДІН КАРЕ ТЪРЕВЕ СЪ СЪ АЛКЪТЪІА-
СКЪ МЕДІЦІНА ЕЪ НЪАМ КЪ ЧЕ ЛЕ ПЪТІ, АЧІ
АЧІ ДАЪ РЕЦЕНТЪА КЪМЪПЪРЪ ЧЕЛЕ ТЪРЕВІН-
ЧОАСЕ, ШІ ВОМ АНЧЕПЕ ЛА ОПЕРАЦІЕ. ЧЕ —
ЗІЧЕ БЪТЪРЪНЪА СПЪРІАТ, ШІ АЧАСТА СЪ О ПЪЗ-
ТЕСК ЕЪ? ХАІ АЪМІТРЕ АКАСЪ. — ШІ АЪ-
САРЪ ПЕ ФІЪ ПЕНТРЪ ШАСЪ ДРАХМЕ ЛІПСІТ
АН ТОАТЪ ВІАЦА ДЕ ВЕДЕРЕ, ПРЕКЪМ ЧЕА ДІН
ТЪІ, ПЕНТРЪ 500 ДЕ ДРАХМЕ ЛІПСІТ ДЕ ВЕ-
ДЕРЕА АЪХЪЛАЉИ (АДЕКЪ СЪ ВАЪК КЪ ОКІ ШІ
ТОТ СЪЪА АДЪКЪ АЛЦІІ ДЕ БАСТОН.) М—Н.

АМОРЪА ЧЪА ДІН ЪРМЪ АЪЖІ МОРА БІРОН.

АН ГЕНТ ЛА О СОЦІЕТАТЕ ДЕ САРА, ЕРА
КІЕМАТ ЪН ГРЕК, КАРЕ АН МІССОАЪНГІ ВІТЕ-
ЖЕЩЕ ОЦІНДЪСЪ КЪ АІ СЪІ СОЛДАЦІ, АЪ ФОСТ
СТЪРЕЪТЪТ. ТЪРЕЪРІАЕ ЛЪІ ЕРА ПРЕА НОКІЛЕ.
ОКІІ ЛЪІ ЦІПА ФЛАКЪРЪ, ЧІ ТОТЪШ ПЪТЕА ОМЪА
ЧЕТІ АН ФАЦА ЛЪІ ЪРМЕА СЪФЕРІТЕЛОР ТІ-
КЪЛОШІІ ШІ А ФОАМЕЦІ ОЦІРІЛОР ТРЕКЪТЕ. ВА
СОСІ АЧІ ПРЕЪТІТ КЪ ТОАТЕ ТРЕВІНЦЪАЕ
ДІН НАПОЛІ ДІ РОМАНИА ПЕНТРЪ КА СЪШІ МАІ
АНТЪРЕАСКЪ СЪНЪТАТЕА. ФІРЕЩЕ ТОЦІ ЧЕІ ДЕ
ФАЦЪ ЗА АНПРЕЪРАРЪ ШІ МАІ АЛЕС ДАМЕАЕ,
ЛАЪДЕМЕ ШІ КОМПАЪЧЕРІАЕ ВІТЕЖІЕІ ЛЪІ ШІ А-
ЛОР СЪІ АНАІНТЕА ТЪТЪРОР, ВЪРСА ПРІСОС.
БЪРВАЦІІ ВОЕА А АЪЗІ ЧЕВА ДЕСПРЕ НЪВЪЛІРЕА
АНПОТРІВНІЧІЛОР ШІ ЕШІРІАЕ БЪТЪАІІ. АЪ ВЕ-
НІТ ДІСКЪРЪСА ДЕСПРЕ МОРА БІРОН. СПІАЛІ-
АДЕС (АША СЪ НЪМЕА ГРЕКЪ) ВОРВЕА КЪ ЧЕА
МАІ МАРЕ ЕНТЪСІАСМЪ, ШІ КЪ АЛКРЪМІ ФЕ-
ВІНЦІ, ЧЕ НЕКЪРМАТ КЪРМЕА ДІН ОКІІ ЛЪІ ПО-
ВЕСТЕА ЪРМЪТОАРЕА ХІСТОРИЕ, КАРЕ ПЕ БІРОН

маї наїнте кѣ ѡн ан де моартеа са лаѣ
антїмпїнат ан Мїссолѡнгї.

Антр'о зі Бірон аѣ фост ешит петре-
кѣт де солдації сѣї ла вжнат, че адѣсѣ-
орї сѣ антѣмпла, шї апронїндѣсѣ сара
остенїт сѣ ангорѣсѣрѣ акасѣ, кжнд іатѣ а-
ѣде антр'о касѣ маїстатїкѣ сѣнетѣла де
Клавїр петрекѣт де ѡн тон фолрте новїа.
Атѣт рарїтетѣла ѡнѣї ачест фелїѣ де ін-
стрѣмент ан цара ачаста, кѣт шї делїка-
теѣа анцѣрескѣлаѣї тон лаѣ фост арѣнкат
ан ланцѣла мїрѣрїї: сѣ опрї кѣ аї сѣї —
стрїгареа че сѣ ескѣ де ачї, сѣ аѣзїсѣ
ан сѣс, — шї тонѣрїле амѣцїрѣ, вестїта
Кжнтѣрѣацѣ воїнд а ведеа, пѣшаѣе ла фе-
реастрѣ шї дїн пѣкѣтѣа прївїре а феці Лор-
дѣлаѣї, анпрїпѣ, аѣ арѣтат о фаѣц делї-
катѣ, шї кѣ трандафїрѣла невіновѣції аша
де анфолатѣ, кѣт Лордѣлаѣї ісѣ пѣреа а фї
чеа маї новїаѣ ан тоатѣ Грѣчіа. Вл о чїн-
стеѣе кѣ ворѣїре ан лїмѣа грѣчѣаскѣ, шї
аї мѣлаѣцмеѣе пентрѣ фрѣмсеѣа мѣнѣгїто-
рїѣлаѣї тон. Ва жї рѣспѣнѣсѣ францѣзеѣе.
Лордѣла кѣ пѣчѣре ар фї маї лѣнѣїт дїскѣр-
сѣла, чї берѣѣра анцѣлепѣѣе сѣ траѣсѣ ан-
дѣрѣпт.

Тотѣш прївїреа еї аѣ фост маї мѣїа-
стрѣ пентрѣ джнѣла, де кѣт сѣ фї пѣ-
тѣт лѣса лѣкрѣ нечѣрѣат. Бірон фаче чер-
каре, шї аѣде кѣмкѣ еа ар фї о кокоанѣ
Фатѣ де неѣцѣторїѣ грѣчѣск дїн Мїссолѡнгї
шї нѣмаї декѣрѣнд ар фї венїт андѣрѣпт
дела Марсіліа, ѡнде ла неамѣрїле салѣ пе-
трекѣ скѣрт тїмї пентрѣ анвѣцѣтѣрѣ. Бі-
рон кѣноѣеа пре татѣлѣсѣї каре ера кѣ маре
ваѣз ананїтеа тѣтѣрор, пентрѣ Патрїо-
тїсма ла чѣл маре.

Лордѣла іарѣш ера де асеменеа вѣлфѣ ан-
тре Грѣчї, де ѡнде лесне фолрте ісаѣ де-
екїс антраре ан каса неѣцѣторїѣлаѣї, фаѣа

тїнерѣї берѣѣрѣ ла прївїреа чеа дїн тѣї аша
їаѣ вѣсѣлїт пїептѣла лѣї, кѣт Лордѣла сѣ со-
котеа пре сїне анкжнтат де аѣхѣла еї ва
ворѣеа; грѣчѣаскѣ ноао, францѣзаскѣ шї че
Бїрон пассїонат преїѣбеа їталїенїаска
мїшкареа че романтикѣ а тѣтѣрор зїмѣї-
рїлор еї, ера лѣї песте тоатѣ мїрареа, сѣ
так анцѣлепѣѣнеа еї, патрїотїсма шї фѣ-
лосѣла карактер каре шїа мѣсѣра дїн ве-
стеа шї новїаїтатеа ѡнѣї неам аша веїѣ.

Анѣхдар шаѣ антрѣвѣїнѣат тоате
моарѣрїле нѣмаї сокотїте ка сѣї поатѣ
довжндї пѣчѣреа, кѣчї афарѣ де анцѣле-
птеле прївїрї шї зїмѣїрї прїтїнеѣї нїмїк
нѣ ешеа дїн фїїнѣа ачеа новїаѣ. Кѣ атѣта
маї таре фѣ аїѣат Лордѣла спре а черѣета
анпрїчїна лѣкрѣлаѣї маї аѣер, кѣ кѣт кѣ
депре партеа пѣрїнѣїлор ера сїгѣр, дар нѣ
пѣтѣ афла, пѣнѣ кжнд челе депре ѣрмѣ
ворѣе але еї лаѣ пѣс ан кѣноѣїнѣцѣ. Аѣ-
кѣ о афлѣ антр'о зі галвїнѣ фѣрѣ лѣ-
крѣмї ан кїпѣла морѣїї. Вѣрѣжнд адѣнѣ
кѣ аѣрере пентрѣ анцїреѣїле еї анѣшїрїї
кѣ чеа маї маре граѣвѣ чаркѣ прїчїна нѣка-
ѣлаѣї лѣїкаре, еа рѣспѣнѣсѣ: Вѣ мїам фост чїн-
стїт їнїма шї кредїнѣа меа ѡнѣї Голдат
каре мїаѣ фост прѣтїнѣла дїн прѣнѣїе.

Кжнд ачѣла аѣ плекат ла еѣтае кѣ
жѣрѣмжнт кредїнѣа їо ам антѣрїт кѣмкѣ
аѣпѣ моартеа лѣї нѣ воїѣ сѣ трѣеск. Аѣ-
тѣѣї ам прїмїт анцїїнѣаре депре моар-
теа лѣї пентрѣ патрїг, маї зїїлор асеменїа
зї аналѣ пе чеї карї пентрѣ патрїе зш
жертѣеск вїаѣа — амеа солрте есте хо-
тѣрѣтѣ. Кѣ ачесте кѣвїнте анчѣнѣ а сѣ
лѣгѣна ан тоате пѣрѣїле. Бірон о ан-
брѣзѣошазѣ, іар еа аѣ трекѣт ан браѣзае
лѣї, де венїнѣла каре джнѣа ан бѣѣсѣ-

Pythus shi Fabricius.

Ан времеа рзсвоїѣлѣи Романїлор ам-протїва лѣи Пїрхѣс Країѣлѣи дїн Впїр, венї ѣн некѣносекѣт ан оастеа романѣз кѣѣтѣнд пе Фабрїціе Ценералѣа армії, пе каре антѣанїндаѣа лї азѣѣ о скрїсоаре дела Докторѣа лѣи Пїрхѣс антѣрѣ каре ачела сѣ фѣзѣѣѣѣа кѣ ва отрѣѣї пе Країѣа, де лї вор рзсплѣтї Романїї кѣ ѣн дар' амѣѣѣрат ла о сѣѣѣѣѣ аша де маре, че ва ел сѣ факѣ прїчїнѣнд сѣѣѣршїт ѣнѣї рзсвоїѣ аша де прїмеѣѣїос. Фабрїціе кѣносекѣнд дрептѣрїле, каре нїчї ан врѣшмаш нѣ еѣте ертат але вѣтѣѣма, фѣ кѣпрїне де о гроѣѣѣ асѣпра ѣнеї асеменеа пропозиції. Прекѣм нѣ сѣферїсѣ Фабрїціе кѣ ѣн алт прїлеѣ ка сѣ фїе вїрѣїт де азѣѣа Країѣ-лѣи кѣ каре 'а амѣїасѣ, токма аша ера анкредїнѣат кѣт де рѣшїнат лѣкрѣ ар фї де ар вреа ел сѣ вїрѣе пе Країѣа кѣ о травѣ. Дѣпѣ че с'ар фї сѣѣѣтѣїт кѣ това-рошѣа сѣѣѣ Вмїліе, скрїсѣ фѣрѣ антѣрѣ-ѣїере лѣи Пїрхѣс спре ал пѣѣї де о астѣ-лїѣ де некредїнѣѣ неарѣѣ. Скрїсоареа ера ачедѣста :

Калїс Фабрїціѣс шї Квїнтѣс Вмїліѣс Кон-сѣлїї, Країѣлѣи Пїрхѣс сѣнѣтѣте.

„Сѣ паре кѣ тѣ лѣї кѣношї рѣѣ пе прїетїнїї шї пе непрїетїнїї; шї ачедѣста о веї мѣртѣрїсї дакѣ веї четї скрїсоареа че нї сѣѣ трїмїс нѣѣ: кѣчї веї веѣеа кѣмкѣ порѣї рзсвоїѣ асѣпра ѣнор оаменї вѣнї шї чїнстїцї шї кѣмкѣ даї тоатѣ анкредїн-ѣареа ла нїѣе оаменї рѣї шї некредїнѣошї. Кѣмкѣ ної те анѣїїнѣѣм деспре ачедѣста

нѣ о фачем нѣмаї дїн їѣвїреа кѣтрѣ тїне чї шї дїн їѣвїреа кѣтрѣ ної аншїне, пен-трѣ ка моартеа та сѣ нѣ деа прїлеѣ де клеветїрї асѣпра ноастѣѣ, шї сѣ нѣ со-котеаскѣ нїмїнї кѣмкѣ ної ам лѣат скѣ-пареа ноастѣѣ ла вѣнѣѣѣторїе (продїцїе) ка шї кѣм ам деснѣѣѣѣѣ де а сѣѣѣршї кѣ норѣїре ачест рзсвоїѣ прїн вѣрѣѣѣїа ноастѣѣѣ.

Пїрхѣс прїїмїнд ачедѣстѣ анѣїїнѣаре, скрїсѣ палн де мїраре: „Дїн ачедѣстѣ трѣ-сѣрѣ де карактер кѣносек еѣ пе Фабрїціѣс; ар фї маї ѣшор а сѣ абате соареле дїн калеа са чеа обїчнѣїтѣ, декѣт а абате пе ачест Роман дїн калеа аѣѣѣѣѣлѣи шї а вѣнѣѣѣѣїї. Блѣѣѣѣѣмѣѣа Доктор фѣ пе-депїт гроѣѣѣ; їар спре доѣадѣ де рекѣ-ношїнѣѣ трїмїсѣ Пїрхѣс лѣи Фабрїціе пе тоцї рѣвїї Романїлор фѣрѣ преѣ де рѣ-скѣмпѣраре. Мѣрїнїмосѣа Консѣл невоїнд а прїїмї нїчї врео мѣѣѣѣѣїтѣ дела врѣш-машѣа сѣѣ, нїчї врео рзсплѣтїре пенѣтрѣ кѣн'ѣѣ сѣѣѣршїт недрептѣтеа чеа маї ѣрѣтѣ де кѣт тоате, пе рѣвїцїї нѣ їѣѣ трїмїс анѣѣѣѣѣт. дар' їѣѣ дат ѣн асеменеа нѣ-мѣѣ де Тарентїнї,

Sententii álese.

Каре аре тревѣїнѣѣ де маї пѣѣїн ачела е маї апропе де аѣмнеѣїї.

Socrates.

Кѣ чеї маї мѣѣїї оаменї сѣ антѣѣ-пѣѣ ка кѣ поамеле де соїѣ рѣѣ, каре пѣ-трѣѣек маї 'наїнѣте де асѣ фї копт.

Trable.